

Uchwała Nr 8/I/2023
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach
z dnia 12 stycznia 2023 r.

w sprawie uchwały Nr XVI.217.2022 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój opłaty targowej oraz określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej, określenia sposobu jej poboru i wyznaczenia inkasenta na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz zwolnienia z opłaty targowej niektórych rodzajów sprzedaży

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40) **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr XVI.217.2022 Rady Miasta Jastrzębie – Zdrój z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój opłaty targowej oraz określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej, określenia sposobu jej poboru i wyznaczenia inkasenta na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz zwolnienia z opłaty targowej niektórych rodzajów sprzedaży **w części** zawartego w § 9 uchwały zapisu o treści: „**wchodzi z życie z dniem 1 stycznia 2023 r.**” - w związku z jej opublikowaniem w dniu 21 grudnia 2022 r. - z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461), polegającego na niezachowaniu czternastodniowego terminu wejścia w życie uchwały od dnia jej ogłoszenia.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr XVI.217.2022 Rady Miasta Jastrzębie – Zdrój z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój opłaty targowej oraz określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej, określenia sposobu jej poboru i wyznaczenia inkasenta na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz zwolnienia z opłaty targowej niektórych rodzajów sprzedaży wpłynęła

do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 20 grudnia 2022 r. W dniu 30 grudnia 2022 r. Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach stwierdziło, że przedmiotowa uchwała, zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1668) podlega nadzorowi Izby. Uchwałą Nr 324/XXIX/2022 z dnia 30 grudnia 2022 r. Kolegium wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności tej uchwały, o terminie którego powiadomiono organy gminy z pouczeniem, że w posiedzeniu ma prawo uczestniczyć przedstawiciel podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 powołanej na wstępie ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych.

Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 12 stycznia 2023 roku. W posiedzeniu Kolegium nie uczestniczyli przedstawiciele organów gminy.

Prowadząc postępowanie nadzorcze, Kolegium Izby stwierdziło istotne naruszenie prawa określone w § 1 niniejszej uchwały, będące podstawą do stwierdzenia nieważności badanego uchwały. Niniejszą uchwałą Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, podjęło w następującym stanie faktycznym i prawnym sprawy.

W dniu 15 grudnia 2022 r. Rada Miasta Jastrzębie – Zdrój podjęła uchwałę Nr XVI.217.2022 w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój opłaty targowej oraz określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej, określenia sposobu jej poboru i wyznaczenia inkasenta na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz zwolnienia z opłaty targowej niektórych rodzajów sprzedaży. W § 9 uchwały zawarto zapis „Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.”. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego w dniu **21 grudnia** pod poz. 8649.

W związku z postępowaniem nadzorczym skierowano zapytanie do Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój oraz Przewodniczącego Rady Miasta Jastrzębie – Zdrój dotyczące określenia daty wejścia w życie powyższej uchwały w kontekście daty jej publikacji.

W odpowiedzi z dnia 9.01.2023 r. podpisanym przez Panią Annę Hetman Prezydenta Miasta Jastrzębie-Zdrój: „Wyjaśniając zaistniałą sytuację informuję, że w momencie podejmowania uchwały Nr XVI.217.2022 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 15 grudnia 2022 r. oczekiwano, że termin publikacji aktu prawnego w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego nie zostanie uchybiony. Z uwagi na okoliczności proceduralne publikacja nastąpiła 21 grudnia 2022 roku, czego skutkiem było niezamierzone przesunięcie w czasie dnia wejścia w życie uchwały, to jest 5 stycznia 2023 r.

Proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień oraz o nie uchylanie przedmiotowej uchwały Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój.”

Uchwały organów stanowiących gmin podjęte w zakresie spraw, którymi są opłaty publicznoprawne należą do aktów prawa miejscowego. Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40), gminie na podstawie upoważnień ustawowych przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy. W myśl art. 41 ust. 1 tej ustawy, akty prawa miejscowego ustanawia rada gminy w formie uchwały. Zgodnie z art. 42 tej ustawy zasady i tryb ogłaszania aktów prawa miejscowego określa ustawa z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, która została wymieniona w sentencji niniejszej uchwały. W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych - akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych **wchodzą w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy.**

Zgodnie z unormowaniem ust. 2 art. 4 tej ustawy w uzasadnionych przypadkach akty normatywne, z zastrzeżeniem ust. 3, mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż czternaście dni, a jeżeli ważny interes państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia tego aktu w dzienniku urzędowym.

W związku z faktem, że w badanej uchwale Nr XVI.217.2022 stawki opłaty targowej ustalono w wysokościach wyższych niż obowiązywały dotychczas – w oparciu o uchwałę Nr XIII.176.2021 Rady Miasta Jastrzębie-Zdrój z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój opłaty targowej oraz określenia wysokości dziennych stawek opłaty targowej, określenia sposobu jej poboru i wyznaczenia inkasenta na terenie miasta Jastrzębie-Zdrój oraz zwolnienia z opłaty targowej niektórych rodzajów sprzedaży - nie można w tej sytuacji skorzystać z możliwości skrócenia czternastodniowego *vacatio legis*.

W ocenie Kolegium Izby w § 9 badanej uchwały, określono sprzeczny z prawem termin wejścia w życie tego aktu prawa miejscowego. Stwierdzona nieprawidłowość, polega na niezachowaniu wymaganego czternastodniowego okresu pomiędzy urzędowym ogłoszeniem tego aktu, a jego wejściem w życie, albowiem ogłoszenie w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego zostało dokonane w dniu 21 grudnia 2022 roku, natomiast termin wejścia w życie aktu określono na dzień 1 stycznia 2023 roku, podczas gdy 14 dni - ustawowo wymaganego *vacatio legis* - upłynęło w dniu 4 stycznia 2023 roku. W ocenie Kolegium Izby należy przestrzegać zasady

zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa, która wynika z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku. Przepis art. 4 ust. 1 przywołanej ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych, stanowi powszechnie obowiązującą normę i ma charakter dyrektywny. Odstępstwo od tej zasady jest możliwe jedynie w oparciu o cytowany powyżej art. 4 ust. 2 ustawy. Takie odstępstwo jest jednak dopuszczalne "w szczególnych okolicznościach, gdy przemawia za tym inna zasada prawnokonstytucyjna", na co zwrócił uwagę Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 10 grudnia 2002 r (Sygn. K 27/02). Podobnie wynika ze stanowiska Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie, zawartego w wyroku z dnia 14 czerwca 2011 roku, sygn. akt II GSK 632/10 (Centralna Baza Orzeczeń Sądów Administracyjnych), w którym Sąd stwierdził m.in., iż obowiązek wprowadzenia *vacatio legis* do aktów normatywnych wynika z zasady bezpieczeństwa prawnego, pewności obrotu prawnego, poszanowania praw nabytych czy ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa, które wywodzą się z zasady demokratycznego państwa prawnego, wyrażonej w art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Biorąc pod uwagę powyższe uzasadnienie prawne i faktyczne, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych oraz w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, orzekło o nieważności badanej uchwały Rady Miasta Jastrzębie - Zdrój.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, w terminie trzydziestu dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Daniel Kołodziej